Lietas arhīva Nr. C-0406-18/24
ECLI:LV:RPPT:2018:0201.C31156917.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2018.gada 1.februārī

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa
šādā sastāvā: tiesnese E. Stelte-Auziņa
ar tiesas sēžu sekretāri J.Šatunovu,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu SIA „SANISTAL" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

2017.gada 24.janvārī SIA „SANISTAL" (turpmāk – prasītāja) cēlusi Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā prasību pret /pers. A/ (turpmāk – atbildētāja) par parāda piedziņu, kurā, pamatojoties uz Civillikuma 1587.pantu, 1692.pantu, 1697.pantu, 1698.pantu, 1828.pantu, 2002.pantu, 2004.pantu, Civilprocesa likuma 24.pantu, 34. panta pirmās daļas 7. punktu, 127.-130.pantiem un 2018.gada 4.janvāra papildinājumiem, lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja prasītājas labā galveno parādu 22561,24 *euro* un tiesas izdevumus.

Prasības pieteikumā norādīts, 2012.gada 28.jūnijā starp prasītāju un SIA "/Nosaukums B/" noslēgts Līgums Nr.142 K-2012 par kredīta iekārtošanu un preču piegādi (turpmāk - Līgums), saskaņā ar kuru SIA /Nosaukums B/ apņēmās veikt samaksu par prasītājas piegādāto preci.

2014.gada 6.martā starp prasītāju un SIA "/Nosaukums B/" tika noslēgta Vienošanās Nr.01/03/2014 par parāda apmaksu (turpmāk - Vienošanās), saskaņā ar kuru SIA "/Nosaukums B/" apņēmās samaksāt prasītājai pamatparādu 25153,00 *euro* apmērā līdz 2014.gada 30.maijam.

2014.gada 6.jūnijā starp prasītāju un atbildētāju noslēgts personīgais galvojums, saskaņā ar kuru atbildētājs pilnā apjomā galvoja par SIA /Nosaukums B/ uzņemtajām saistībām pret prasītāju, kuras izriet no 2014.gada 6.marta Vienošanās Nr.01/03/2014 par parāda apmaksu. Puses ar personīgo galvojumu pielīgušas, ka kreditoram ir tiesības griezties pie galvinieka pirms parādnieka, kā arī galvinieks uzņemas saistības kā pats parādnieks ar visiem sev piederošiem naudas līdzekļiem, kustamo un nekustamo mantu.

SIA /Nosaukums B/ savas no Līguma un Vienošanās izrietošās saistības nav pildījusi un nav pilnībā veikusi maksājumus atbilstoši prasītājas izrakstītajās pavadzīmēs norādītajiem termiņiem. Ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona 2015.gada 25.februāra spriedumu pasludināts SIA /Nosaukums B/ (turpmāk – MSIA "/Nosaukums B/") maksātnespējas process. Prasītāja tika iekļauta MSIA /Nosaukums B/ kreditoru reģistrā ar prasījuma summu 22 561,24 *euro*, bet prasītāja no MSIA "/Nosaukums B/" nav saņēmusi naudas līdzekļus savu prasījumu apmierināšanai.

2017.gada 8.martā tiesā saņemti atbildētāja paskaidrojumi, kuros prasību neatzīst. Norāda, ka prasītāja nav pievienojusi prasības pieteikumam parāda aprēķinu no kura būtu skaidri saprotams kā un par kādu laika periodu izveidojusies parāda summa, atšifrējot pamatparāda summu, nokavējuma procentus, zaudējumu apmēru un līgumsodu. Līdz ar to prasības pieteikumā un tam pievienotajos dokumentos norādītā parāda summa ir pretrunīga un atšķirīga. Atzīst, ka uz 2014.gada 6.martu SIA "/Nosaukums B/" parādsaistības pret prasītāju bija 25153,00 *euro,* saskaņā ar 2014.gada 6.marta Vienošanos Nr.01/03/2014.

2014.gada 9.septembrī starp prasītāju kā cesionāru un SIA "/Nosaukums B/", kā cedentu tika noslēgts Cesijas līgums par parāda saistību prasījuma tiesību nodošanu (turpmāk – Cesijas līgums). Atbilstoši Cesijas līguma 2.2.punktam, pusēm savstarpēji vienojoties, prasījuma summa, ko cesionārs saņems no parādnieces SIA "/Nosaukums C/" tiks ieskaitīta SIA "/Nosaukums B/" parādsaistību dzēšanai pret prasītāju, kas izveidojušās pamatojoties uz 2012.gada 28.jūnija Līguma un 2014.gada 6.marta Vienošanās. Paskaidro, ka lietā ir strīds par parāda apmēru uz prasības celšanas brīdi, kā arī prasītāja nav norādījusi jau dzēsto saistību apmēru.

2018.gada 4.janvārī tiesā saņemti prasības pieteikuma papildinājumi, kuros iekļauts detalizēts parāda aprēķins, kā arī pievienoti papildus pierādījumi. Prasītāja norāda, ka naudas līdzekļus 3500,00 *euro* apmērā, ko prasītāja saņēmusi no SIA "/Nosaukums C/" līdz tās maksātnespējas procesa pasludināšanai, prasītāja novirzīja SIA "/Nosaukums B/" parāda dzēšanai, atbilstoši 2014.gada 9.septembra Cesijas līgumam. Līdz ar to no kopējās parāda summas par neapmaksātām pavadzīmēm 26061,24 *euro* apmērā atņemot, saskaņā ar 2014.gada 9.septembra Cesijas līgumu, saņemtos maksājumus 3500,00 *euro*, veidojas prasījuma summa 22561,24 *euro*. Šobrīd no SIA "/Nosaukums B/" un SIA "/Nosaukums C/" nav iespējams piedzīt parādu, jo SIA "/Nosaukums B/" likvidēta 2017.gada 4.septembrī un SIA "/Nosaukums C/" likvidēta 2016.gada 6.oktobrī. No Vienošanās redzams, ka puses vienojušās par citiem apmaksas termiņiem nekā norādīti pavadzīmēs. Vienošanās minētajai pamatparāda summai ir informatīvs raksturs, jo pavadzīmes SIA "/Nosaukums B/" tika izrakstītas arī pēc Vienošanās noslēgšanas un visu SIA "/Nosaukums B/" maksājumu veikšanas. Papildus norāda, ka atbildētājs līdz 2017.gada 4.septembrim bija SIA "/Nosaukums B/" prokūrists, līdz ar to viņam bija zināms par SIA "/Nosaukums B/" parāda saistībām un to veidošanos.

Tiesas sēdē prasītājas pilnvarotā pārstāve /pers. D/ prasību uzturēja uz prasības pieteikumā un 2018.gada 4.janvāra prasības pieteikuma papildinājumos norādītiem apstākļiem un motīviem. Papildus norādīja, ka prasītāja nelūdz tiesu piedzīt no atbildētāja līgumiskos nokavējuma procentus 1780,62 *euro* apmērā, bet no SIA "/Nosaukums C/" maksātnespējas procesā atgūtie naudas līdzekļi 3500,00 *euro* apmērā ieskaitīti parāda dzēšanai, līdz ar to prasības summa sastāv tikai no atlikušā pamatparāda 22561,24 *euro*.

Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies. 2018.gada 17.janvārī tiesā saņemts atbildētāja iesniegums, kurā lūdz civillietas izskatīšanu atlikt, jo atbildētājam nepieciešams sagatavot dokumentus jaunai prasībai. Atbildētājs citus neierašanos attaisnojošus dokumentus tiesā nav iesniedzis, kā arī nav lūdzis izskatīt lietu pēc būtības bez viņa klātbūtnes. Par tiesas sēdi atbildētājam paziņots likumā noteiktajā kārtībā, nosūtot tiesas pavēsti uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietas adresi un prasības pieteikumā norādīt dzīvesvietas adresi. Tiesa atzina atbildētāja neierašanos uz tiesas sēdi par tādu, kas ir bez attaisnojoša iemesla.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 56.pantu un 156.pantu tiesa uzskatīja par iespējamu lietu izskatīt bez atbildētāja klātbūtnes tiesas sēdē.

M o t ī v u d a ļ a

Noklausījusies prasītāja paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējusi tos kopsakarā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Civillikuma 1587.pants noteic, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumu.

Lietā nepastāv strīds, ka 2012.gada 28.jūnijā starp prasītāju un SIA "/Nosaukums B/" noslēgts Līgums Nr.142 K-2012 par kredīta iekārtošanu un preču piegādi, saskaņā ar kuru SIA /Nosaukums B/ apņēmās veikt samaksu par prasītājas piegādāto preci, saskaņā ar prasītājas izrakstītiem rēķiniem. 2014.gada 6.martā starp prasītāju un SIA "/Nosaukums B/" tika noslēgta Vienošanās Nr.01/03/2014 par parāda apmaksu, saskaņā ar kuru SIA "/Nosaukums B/" apņēmās samaksāt prasītājai pamatparādu 25153,00 *euro* apmērā līdz 2014.gada 30.maijam. Lietā nav arī strīda, ka 2014.gada 6.jūnijā starp prasītāju un atbildētāju noslēgts personīgais galvojums, saskaņā ar kuru atbildētājs pilnā apjomā galvoja par SIA /Nosaukums B/ uzņemtajām saistībām pret prasītāju, kuras izriet no 2014.gada 6.marta Vienošanās.

Ar Līguma 1.1.punktu un 2.2. punktu prasītāja un SIA "/Nosaukums B/" pielīgušas, ka prasītāja apņēmās pārdot SIA "/Nosaukums B/" prasītājas sortimentā esošās preces, bet SIA "/Nosaukums B/" apņēmās pilnā apmērā veikt apmaksu par saņemto preci, atbilstoši prasītājas izrakstītām preču pavadzīmēm, kas reizē ir pieņemšanas-nodošanas akts un tiek apstiprināts ar pušu pilnvaroto pārstāvju parakstiem. Savukārt ar Līguma 7.3.punktu puses pielīgušas 45 dienu preču apmaksas termiņu no rēķina izrakstīšanas dienas.

Ar 2014.gada 6.marta Vienošanās 1.2.punktu prasītāja un SIA "/Nosaukums B/" atzīnušas, ka, atbilstoši Līgumam Nr.142 K-2012, uz Vienošanās noslēgšanas brīdi SIA "/Nosaukums B/" pamatparāds pret prasītāju ir 25153,00 *euro* un soda nauda saistībā ar kavētajiem maksājumiem 1780,62 *euro*.

Ar personīgo galvojumu atbildētājs, saskaņā ar Civillikuma 1692.-1715.pantiem, galvoja un uzņemās pilnu atbildību par SIA „?I??" saistībām pret prasītāju, kuras izriet no 2014.gada 6.marta Vienošanās, tas ir, par pirkuma maksu un visiem blakus prasījumiem, tai skaitā par saistībām, par procentu, līgumsodu, un citu blakus prasījumu samaksu.

Civillikuma 1692.pants noteic, ka galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņa parāda. Civillikuma 1698.pants noteic, ka galvinieks atbild ne vien par pašu galveno parādu, bet arī par tā blakus prasījumiem, parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem.

Augstākās tiesas Senāts atzinis, ka akcesoritātes princips nav absolūts un tādos gadījumos, kad galvojuma kā papildu saistības daba nonāk pretrunā ar galvojuma mērķi, ir pieļaujami izņēmumi no tā. Kā norādīts Civillikuma 1692.pantā, galvojuma mērķis ir atbildēt kreditoram par trešās personas parādu. Galvinieka pienākums atbildēt kreditoram izriet nepastarpināti no galvojuma līguma – galvojot par parādnieka saistībām, galvinieks uzņemas risku atbildēt kreditoram par parādnieka saistībām arī tad, ja pēdējais nonāktu finansiālās grūtībās. Līdz ar to loģiski izriet secinājums, ka galvinieka atbildības pienākums kreditoram par tāda parādnieka, kurš nonācis maksātnespējas situācijā, saistībām tieši atbilst galvojuma mērķim. Turpretī galvinieka atsvabināšana no pienākuma atbildēt kreditoram par galvenā parādnieka saistībām tikai tā iemesla dēļ, ka parādnieka sliktais finansiālais stāvoklis to novedis līdz maksātnespējai, ir pretrunā ar galvojuma mērķi. Minētais ir pamats tam, lai galvojuma mērķim piešķirtu prioritāti pār galvojuma akcesoritāti (papildu saistības raksturu), kā rezultātā galvojums no papildu saistības pārtop par patstāvīgu saistību, vienlaikus arī kreditora prasījums pret galvinieku no galvenajam prasījumam piederīga prasījuma kļūst par patstāvīgu. Līdz ar to apstāklis, ka galvenajam parādniekam izbeigts maksātnespējas process un viņš atbrīvots no atlikušajām saistību dzēšanas plānā norādītajām saistībām nav uzskatāms par notikumu, kas, saskaņā ar Civillikuma 1712.pantu, izbeidz galvojumu (sk. Augstākās tiesas Senāta 2011.gada 27.aprīļa spriedumu lietā SKC-86).

Saskaņā ar Civillikuma 1425.pantu, katra saistība jāizpilda pilnā apmērā, un nevienu nevar piespiest apmierināties tikai ar kādas saistības daļas izpildījumu. Saskaņā ar Civillikuma 1512.pantu, pie katra saistību līguma būtības pieder savstarpējs apsolījums un tā pieņemšana no abām pusēm divpusējos līgumos. Saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu, samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Ar prasītājas izrakstītiem rēķiniem - pavadzīmēm (lietas lapas 38.-57.lpp) pierādīts, ka prasītāja piegādāja SIA "/Nosaukums B/" preces 25153,00 *euro* vērtībā. Ar prasītājas izrakstītiem rēķiniem-pavadzīmēm Nr.14000721674, Nr.14000721674 un Nr.14000750997 pierādīts, ka SIA "/Nosaukums B/" no prasītājas iegādājās preces arī pēc 2014.gada 6.marta Vienošanās noslēgšanas. SIA /Nosaukums B/ savas no Līguma un Vienošanās izrietošās saistības nav pildījusi un nav pilnībā veikusi maksājumus, atbilstoši prasītājas izrakstītajām pavadzīmēm. Ar 2014.gada 9.septembra Cesijas līgumu par parāda saistību prasījuma tiesību nodošanu SIA "/Nosaukums B/" nodeva prasītājai daļu no savām prasījuma tiesībām pret SIA "/Nosaukums C/" 26416,96 *euro* apmērā. Ar AS "Luminor bank" maksājuma uzdevumiem (lietas lapas 58.-61.lpp) pierādīts, ka SIA "/Nosaukums C/" maksātnespējas procesa ietvaros prasītāja atguva naudas līdzekļus 3500,00 *euro* apmērā SIA "/Nosaukums B/" parādsaistību segšanai. No Lursoft izdrukas par SIA "/Nosaukums B/" redzams, ka 2017.gada 4.septembrī tā ir likvidēta.

Lietā nav iegūti pierādījumi, ka atbildētājs 2014.gada 6.jūnijā noslēgto personīgo galvojumu pēc būtības vai tā daļā būtu apstrīdējis. Prasītājas iesniegto pierādījumus nav apstrīdējis. Atbildētāja iebildumi par piedzenamās summas aprēķinu un prasības summu nav pamatoti, jo prasītāja ar maksājuma uzdevumiem un pavadzīmēm ir pierādījusi prasības pamatotību.

Ņemot vērā iepriekš minēto, no atbildētāja ir piedzenams pamatparāds 22561,24 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu, no atbildētāja prasītājas labā piedzenami prasītājas samaksātie tiesas izdevumi – valsts nodeva 1013,61 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 *euro* apmērā, kopā – 1018,31 *euro*.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kurus nesedz prasītājas iemaksa – 2,42 *euro*, piedzenami no atbildētāja valsts labā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, atbildētājam nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš – desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Ņemot vērā iepriekš minēto un, vadoties no Civilprocesa likuma 8.panta, 41.panta, 92-97.pantiem, 190. - 193.pantiem un 204.[1]panta, tiesa

n o s p r i e d a:

SIA „SANISTAL" prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu SIA „SANISTAL", reģistrācijas numurs 40003161826, parādu 22561,24 *euro* un

tiesas izdevumus 1018,31 *euro*, kopā 23579,55 *euro* (divdesmit trīs tūkstoši pieci simti septiņdesmit deviņi *euro* un 55 centus), nosakot, ka piedzītie naudas līdzekļi samaksājami SIA „SANISTAL", reģistrācijas numurs 40003161826, norēķinu kontā Nr.LV42MARA2041000034902, Danske Bank AS filiāle Latvijā, SWIFT: MARALV22.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2,42 *euro* (divi *euro* un 42 centus), kas iemaksājami Tiesu administrācijas kontā Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase, saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316.

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Dokuments, kas apliecina ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu valsts labā, iesniedzams Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijai 20 dienu laikā no pilna sprieduma sagatavošanas dienas – 2018.gada 15.februāra, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Pilns sprieduma teksts sagatavots 2018.gada 23.aprīlī.

Tiesnese E. Stelte-Auziņa